

baggrund heraf var det forudset, at der ikke under debatten i 6. udvalg ville være mulighed for at ændre i teksten, uden at de møj-sommeligt opnåede formuleringer ville blive genstand for nye langvarige forhandlinger. Bestræbelserne gik derfor ud på at begrænse 6. udvalgs debat til en kommentering af deklARATIONsteksten eller — for så vidt angik de lande, der havde været medlemmer af udvalget — til en henvisning til de i udvalget fremsatte synspunkter.

Debatten viste sig stort set at falde i overensstemmelse hermed. I næsten alle indlæg fremhævedes, at selv om redigeringen af deklARATIONsteksten kunne have været bedre, og selv om man kunne have ønsket et eller to af principperne mere fremhævet, var der her tale om et politisk kompromis, som man ikke på nuværende tidspunkt kunne lave om på uden derved at sætte balancen i kompromiset over styr. Næsten alle talere roste det store arbejde, der var foretaget af det særlige udvalg med henblik på at nå frem til et kompromis. Endelig fremhævede mange lande, at den med deklARATIONEN skete kodificering af folkeretlige principper kun kunne betragtes som et første skridt mod en mere fuldkommen kodificering af de folkeretlige regler på dette område.

Debatten i 6. udvalg indledtes af Tjekkoslaviet, der talte for de østeuropæiske lande, som har været initiativtagerne til udarbejdelsen af en deklARATION om samarbejde mellem landene. Den tjekkeske repræsentant fremhævede, at deklARATIONsteksten måtte ses som en stadfæstelse af det politiske princip om fredelig sameksistens, som er grundlag for Sovjetunionens og de andre kommunistiske landes forhold til andre lande med et ikke-kommunistisk samfundssystem. Samtidig kunne han konstatere, at den foreliggende tekst i vidt omfang tog hensyn til det af Tjekkoslaviet i 1961 fremlagte forslag.

I det canadiske indlæg fremhævedes bl. a., at Canada som medlem af udvalget havde søgt at sikre sig, at gennemførelsen af princippet om ikke-indblanding fik bred tilslutning og samtidig blev udformet således, at det også kom til at omfatte en af de farligste former for intervention, nemlig den der begyndte i det skjulte og tog form af underminering og terrorhandlinger. Han ville iøvrigt ikke betragte arbejdet på dette

område som afsluttet med den foreliggende deklARATION.

Den finske repræsentant kritiserede både deklARATIONENS form, den rækkefølge hvori principperne var opstillet og deklARATIONENS undertiden selvmodsigende indhold. Han efterlyste også en udbygning af afsnittet om fredelig bilæggelse af tvistigheder og henviste til Den internationale Domstol, som man fra finsk side gerne så styrket. Finland var imidlertid beredt til uden forbehold at stemme for deklARATIONEN i dens nuværende udformning.

Den svenske repræsentant gav udtryk for et ønske om, at udvalgets arbejde fortsattes. Han fandt, at især afsnittet om fredelig bilæggelse af tvistigheder burde have været mere omfattende. Han kunne dog også tilslutte sig deklARATIONEN i den foreliggende form.

I det danske indlæg fremhævedes værdien af, at man nu havde kunnet nå til enighed om formuleringen af de 7 principper. Man var fra dansk side klar over, at deklARATIONsteksten, fordi den repræsenterede et politisk kompromis, ikke var ganske sammenhængende. DeklARATIONEN måtte imidlertid ses som et væsentligt bidrag til folkerettens udvikling og et værdifuldt supplement til FN-pagtens bestemmelser, selvom den intet ændrede i pagtens indhold. Fra dansk side var man beredt til at stemme for den og håbede, at den kunne blive enstemmigt vedtaget.

Storbritanniens repræsentant fremhævede, at de 7 principper udgjorde en helhed, og at de gensidigt underbyggede hinanden: Princippet om ikke-årvendelse af magt kunne kun virkeliggøres ved gennemførelse af princippet om fredelig bilæggelse af tvistigheder; princippet om ikke-indblanding genspejlede princippet om staternes suveræne lighed; opfyldelsen af pagtens forpligtelser i god tro skabte de betingelser, hvorunder samarbejdet mellem staterne kunne udfolde sig, og iagttagelse af alle de øvrige principper ville føre til den fulde virkeliggørelse af princippet om folkenes ligeberettigelse og selvbestemmelse.

Den franske repræsentant noterede med tilfredshed, at rapporten var blevet til i overensstemmelse med det af Frankrig fremhævede princip, at en deklARATION vedrørende retsprincipper kun havde værdi i